

DRAUGAS
Leidžia Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija
2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois
Telephone — Virginia 7-6640-41
Vienintelis laisvės ir tikrovės minties
lietuvių dienraštis pasaulyje

DRAUGAS

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
Published by the Lithuanian Catholic Press Society
2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois
Telephone — Virginia 7-6640-41
The most influential Lithuanian Daily in America

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

No. 146

Kaina 5 centai

CHICAGO, ILLINOIS, PIRMADIENIS, BIRŽELIO (JUNE) 23, 1952

Price 5 cents

Vol. XXXVI

KINAI NUŽUDĖ SAJUNGININKŲ SUŽEISTUOSIUS

Nuotaikos Vokietijoje

Didžiausi Adenauerio rėmėjai Sovietų zonoje yra socialdemokratai

Būdinga Vak. Vokietijos biudžetinių išlaidų lentelė. Pasirodo, jog visų išlaidų 1951/52 m. biudžete 40% sudarė okupacinės išlaidos (iš viso 7.658.000.000 DM), po jų antroje vietoje eina išlaidos įvairiems socialiniams reikalams — net 39% (arba 7.468.200.000 DM). Berlynui finansiskai paremti išleista 550 milijonų, dabar jis ir vėl reikalauja efektyvios paramos. Pagal sudarytą su Vakarais gen. sutartį dabar okupacinės išlaidos bus kitaip pavadintos. Minimosios sutarties pasirašymas — didžiausias įvykis Vokietijos gyvenime nuo karo pabaigos.

Ją pasirašydama Vokietija aiškiai atsisotjo Vakarų pusėje. Dėl to Adenauerį netokia šveicarų liberalų "Weltwoche" vadina "didžiausiu šio meto valstybininku iš viso". Tiesa, prieš sutartį pasisakė ne tik komunistai, bet ir socialdemokratai, taip pat dalis dešiniųjų partijų ekstremistų, tačiau jie, ypač socialdemokratai, kad ir kaip komunistų kalbinami "į bendrą žygį Vokietijai gelbėti", vis dėlto neina išvien. Vokietija, nepaisant sunkių karo padarinių ir sunkia našta visą kraštą gulančių "socialinių apsunkinimų", smarkiai atsisotjo ir palaipsniui atgauna savo teises. Minimajame generaline sutartimi, kai tik ji bus ratifikuota, Vokietija pasidarys veik visiškai nepriklausoma ne tik iš oro, bet ir faktiškai. Net daugiau: kanceleris Adenaueris tikisi, kad ją ratifikavus pati Vokietija ir Vakarai turės daugiau šansų visą Vokietiją suvienyti nei ligi šiol. Berlyne ir pasirašius gen. sutartį toliau galioja okupacinis statusas. Berlyno gyventojai tą laiką aiškiai Vakarų ženklams padėti; čia santarvinių komendantūros ir toliau vykdo augščiausiajį egzekutyvinę valdžią. Prieš sutarties pasirašymą komunistų ir kitų ruoštos demonstracijos pasirodė neefektyvios. Taip pat realiai netikima, kad Vokietija — bent greitai — virstų "antrąja Korėja" arba kad komunistų pradėtoji mažoji Berlyno blokada išsiplėstų į tikrąją.

Sovietai suvaldė vokiečių ūkininkus

BERLYNAS, birž. 23. — R. Vokietijos saugumo policija pareiškė, kad komunistų suvaldyti "mirties zonoje" evakuacijai besipriešinančių gyventojų ir pagalbon buvo pasiūsta Sovietų kariuomenė. Atrodo, kad gyventojų pasipriešinimas visur palaužtas ir visoje 3 mylių pasienio zonoje pastatai išsproginti ar sudeginti. Tūkstančiai gyventojų areštuoti ir tardomi.

Riausių metu Sovietų kariuomenė nutraukusi pratimus ir kareiviai uždaryti į kareivines, kad nesutiktų su vokiečiais. Mirties zonos įrengimas esąs kaip ir baigtas.

5 km "mirties zona" yra laikoma daugiau spaudimo ir komunistinio manevravimo priemone, nors netenka abejoti, jog Rytų Vokietija ir sateliniai kraštai vistiek turės daugiau kariuomenės nei jos bus leista organizuoti vakarinėje Vokietijoje (nu matyta — apie 400.000). Tačiau vokiečių kariuomenė, anot Eisenhowerio, sudarys "sveiką branduolį" visai Europos žemumai armijai. Jai atkurti jau visa paruošta.

Nors ir keista, bet pasirodė, kad didžiausi Adenauerio politikos rėmėjai, nepaisant socialdemokratų opozicijos Vakarų zonoje, Rytų zonoje yra visi gyventojai (ne komunistai), o patys energingiausi iš jų yra Rytų zonos socialdemokratai. Stuttgarte leidžiamas savaitraštis "Das ganze Deutschland" savo vyr. redaktoriaus lūpomis iš Berlyno skelbia, kad šiuo atžvilgiu nusivylimas socialdemokratų vadu Schumacheriu virto tiesiog kartumu, nors patys socialdemokratai skelbia, kad jei būtų printa rytinė zona ir visos Vokietijos praveisti rinkimai, tai, nepaisant didelių kancerio Adenauerio koalicinės vyriausybės laimėjimų, aiškų daugumą neabejotinai gautų socialdemokratai. Bet yra ir kitokių prognozų. Pvz., Hesseno krašte, valdomame socialdemokratu, CDU balsų skaičius, palyginus su 1950 m. lapkričio mėn. krašte buvusiais vietinio parlamento rinkimais, padidėjo 50,000 arba 13%, procentiškai daugiausia iš visų partijų.

Tačiau Pietų — Vakarų naujai sudaryto valstybės CDU buvo nepriimta į koalicinę vyriausybę, sudarytą iš visų kitų partijų, dėl to išėjo į griežtą opoziciją. Kitais metais turį įvykti visos Vakarų Vokietijos parlamento rinkimai bus įdomus rodiklis. Socialdemokratai yra daug kur, palyginti, stiprūs, kaip per savo rankose turimus radiofonus ir per spaudą yra išvystę prieš vyriausybę smarkią kritiką.

JAV katalikai 1951 m. į Vokietiją įgabeno per Caritas ir kitas organizacijas 3.615.000 kg maisto, drabužių, vaistų etc. Maisto problema šiuo metu Vokietijoje yra jau net geresnė negu kairur kitur Europoje.

Pastaruoju metu tiek Berlyne, tiek visu kitu pasieniu, nepaisant žymiai sustiprinto komunistinių sargybų budrumo, gerokai padidėjo bėgančių į Vakarų skaičius. Federalinė Vak. Vokietijos vyriausybė pasieniu saugoti nuo galimų bolševikų agentų ir diversantų organizuotą naują 10,000 vyrų apsaugos dalinių kontingentą. M. K.

Keis vėliavas

BERLYNAS, birž. 23. — Vakarėčių šaltiniai skelbia, kad R. Vokietijos premjero Grothe wohl dienos jau suskaičytos — premjeru tapsiąs ištikimas Maskvos agentas ir "antrasis Leninas" Ulbricht. Kompartijoje klausimas jau aptartas, tik dar nenutarta kada vyriausybę pervaikyti.

P. Korėja šiandien renka prezidentą

PUSAN, birž. 23. — Šiandien P. Korėjos parlamentas turėtų rinkti prezidentą, bet niekas negali pasakyti kuo viskas baigsis, jei Syngman Rhee nebūtų išrinktas. Sakoma, kad jo šalininkai (armija ir policija) yra pasirengę savo kandidatą paremti jėga. Policija gavo įsakymą šaudyti, jei kas bandytų demonstruoti. Apie 38 ar 40 parlamentato atstovų (Rhee opozicija) žadą posėdį boikotuoti, kad nesužadarytų kvorumo rinkimams praveisti.

Korėjos karui sueina 2 metai

TOKIO, birž. 23. — Birželio 25 d. suina 2 metai kaip vyksta Korėjos karas, bet taikos nesimato.

Liepos 10 d. sueis metai kaip prasidėjo paliaubų derybos, bet niekas negali pasakyti ar jos baigsis formaliais paliaubomis. Karas jau kaštavo milijonus dol., daug gyvybių ir visai sugriovė Korėją.

Prieš pusmetį didieji mūšiai sustojo, bet paskutinę savaitę susiprėjusios kovos primena, kad frontas gali užsidegti bet kada, nes viena prieš kitą budi dvi pailsėjusios ir gerai aprūpinotos armijos. Prieš Kalėdas išvesta paliaubų linija yra neoficiali ir gali būti peržengta be įspėjimo.

Satelitų ofenzyva

LONDONAS, birž. 23. — Čekoslovakijos, Lenkijos ir Vengrijos parlamentai pasiuntė D. Britanijos, Prancūzijos, Italijos, Olandijos, Belgijos ir Liuksemburgo parlamentams prašymus neratifikuoti V. Vokietijos taikos sutarties ir Europos armijos pakto, nes šios sutartys esančios JAV "karo sutartys". Kartu prašoma paremti Sov. Rusijos pasiūlymą sukviesti keturių didžiųjų konferenciją Vokietijos taikos sutarčiai paruošti. Laukiama ir kitų satelitų "diplomatines intervencijas".

PASALINĖS EKSTREMISTUS, PATS VALDYS

ATGAL Į AMERIKĄ

Vicemiroslas Charles Turner Joy, buvęs UN pajėgų darybų vadovas Panmunjon, Korėjoje, atvyko į San Francisco ir vyksta į Anapolį, kur bus US Naval akademijos vadovas. Kartu su juo matosi ir jo žmona.

Prezidentiniai rinkimai Iše pyksta už atstovų vogimą

Respublikonų partiją žudanti Tafto politikierių grupė. — Klastojama partijos daugumos valia

DALLAS, birž. 23. — D. Eisenhoweris vis griežtesniais žodžiais kalba apie Taftą, ypač jo rinkimines kampanijos tvarkytojus. Didžiausias paskutinių dienų kartėlis yra gūnas dėl Texas valstybės delegacijos.

Tafto šalininkai neteisėtai pasigrobo visus atstovus ir pažeidė teises tų, kurie balsavo už Eisenhowerį. Šio pastarojo šalininkai sudarė savo delegaciją, kurioi komunistai dabar nenori pripažinti. Jiems buvo patiekti įrodymai, kad II Pasaulio karo metu Sov. Rusija pažadėjo vokiečių ir vengrų belaisviams nenorėti jų grįžti namo, jeigu to nenorėtų.

Gen. Nam II žinia nustebinusi. Kaip komunistai reaguos, paaškes sekančiuose posėdžiuose. Indijos premjeras Nehru skelbia, kad Indija pasirengusi padėti išrišti klimpų belaisvių pasikeitimo klausimą. Gavosi įspūdis, kad jos pasiūlymas jau yra kam nors praneštas, tik neskelbiama kam.

Kalendorius

Birželio 23 d.: šv. Agripina ir šv. Marija Goretti. Senovės: Arvydas.

Birželio 24 d.: šv. Jonas Krikštytojas. Senovės: Kupolis ir Budytė.

Paleidžia civilius

KOJE SALA, birž. 23. — Šeštadienį vienas komunistų belaisvis davė sargybiniams suprasti, kad yra antikomunistas ir prašosi atskiriamas nuo komunistų. Sargybiniai jį išleido per vartus, bet šis tuojuo emė mėtyti į sargybinius akmenimis. Belaisvis nušautas, įvykis tiriamas.

Šiandien sąjungininkų karo vadovybė pradeda perduoti P. Korėjos įstaiigoms 27,000 internuotų civilių, kurie buvo sulaukyti karui bevykstant. Šie civiliai internuoti nebuvo įtraukti į karo belaisvių sąrašus, įteiktus komunistams, nes jie yra P. Korėjos gyventojai. Dauguma internuotųjų bus paleisti, nes ištirta, kad jie nebendradarbiavo su priešais.

Priešui pasitraukus, sužeistieji rasti peršautomis galvomis

SEOULAS, birž. 23. — Sąjungininkų karo vadovybė turi stiprių davinių įtarti, kad perieitą savaitę prie Chorwon kinų daliniai yra nužudę sąjungininkų sužeistus karius, vietoj juos nelaisvėn paėmus.

Perieitą savaitę prie Chorwon vyko kietos kovos, nes komunistai panorėjo atsiimti tris sąjungininkų paimtas kalvas. Komunistai, daugumoje kinai, puolė daugiau kaip 20 kartų ir kovos dažnai vyko vyras prieš vyrą šautuvų durtuvais.

Kai komunistai galop pasitraukė, sąjungininkai nuėjo savo sužeistųjų ir užmuštųjų pasiimti. Atrodo, kad gyvų nerasta, bet visi žuvusieji be kitų žaizdų turėjo ir to paties kalibro kulkomis padarytas skylės galvose. Oficialaus pareiškimo vakar dar nebuvo, nes įvykio tyrimas dar nebaigtas. Lavonus betgi surinkę vyras neabejoja, kad kinai pasitraukdami visus sužeistuosius nužudė papildomai šūvių į galvas.

Nemaloni žinia

MUNSAN, birž. 23. — Atnaujintos paliaubų derybos neatžymėjo komunistų pasirengimo atsisakyti nuo prievartinės belaisvių repatriacijos.

Sąjungininkų delegacija pirmą kartą komunistams, kad Sov. Rusija paskutinio karo metu yra pripažinusi ir talkiusi savanoriškos repatriacijos principą, kurio komunistai dabar nenori pripažinti. Jiems buvo patiekti įrodymai, kad II Pasaulio karo metu Sov. Rusija pažadėjo vokiečių ir vengrų belaisviams nenorėti jų grįžti namo, jeigu to nenorėtų.

Kultūrinė taika

FLORENCIJA, birž. 23. — Šio Italijos meno šedervų miesto kultūrininkai liepos mėn. rengia tarp. krikščionių kultūros konferenciją taikos klausimams svarstyti. Pakviesti dalyvauti „kultūros ambasadoriai“ iš Europos ir Šiaurės bei Pietų Amerikų.

● Kinijos radijas skelbia, jog JAV todėl trukdo Korėjos paliaubų derybas, kad nori duoti darbo karo pramonei.

Oras Chicagoje

Dalinai apsiniaukus, tarpais dar galimas lietus. Temperatūra apie 80 laipsnių. Saulė teka 5:16, leidžiasi 8:29.

VĒLIAUSIŲ ŽINIŲ SANTRAUKA

—Kadaise buvusiam Čekoslovakijos ambasados Washingtono sekretoriui, Stary, dabar paskirtam prie dekjū delegacijos Jungt. Tautose, JAV valstybės dep. nedavė vizos grįžti Amerikon, nes jis yra vadovavęs šnipinėjimo darbui.
—Indokijinos federacijai priklausiančios Cambodija karalystės vyriausybė atsiuntė prašymą priimti ją JT nariu. Prašymas yra staigmena, kaip ir staigmena buvo karaliaus nutarimas paleisti vyriausybę ir pačiam pasiimti premjero pareigas.
—Sen. McCarran (demokratas) pasiūlė senatui tuojau nutarti papildyti konstituciją ta prasme, kad prezidentui įsakmiai būtų uždrausta paimti valdžios žinion betkokią privačią nuosavybę be kongreso pritarimo.
—JAV aviacija bando naujus ginklus, kurie žymiai padidinsią kovos lėktuvų ugnies galią. Bandomi nauji kulkosvaidžiai, patrankos ir šaudmenys.
—Chorwon apylinkėje Korėjoje sąjungininkai vakar pradėjo puolimą toj vietoj, kur rasti komunistų nužudyti sužeisti sąjungininkų kariai.
—Pietryčių Azijoje vakar siautė didelės audros su lietumi. Labai nukentėjo Indijos pakrantės ir Pacifiko salos.
—Italijos paštas gavo įsakymą sulaukyti Sovietų satelitinį valstybių atstovybėms Romoje kominformo centro siunčiamą propagandinę literatūrą. Pirmoji nukentėjusi buvo Čekoslovakijos pasiuntinybė — negavo 35 siuntinių.

